

Je chvályhodné, že naši starší občania vedia nielen pracovať, ale aj kultúrne žiť. Svedčí o tom aj založenie speváckej skupiny JDS vo Vlachove „Dolinka“. Foto: Z. Kováčová

Materská škôlka dostane nové priestory

O školstve je všeobecne známe, že trpí nedostatkom finančných prostriedkov. Ako - tak je finančne zabezpečená činnosť základnej školy, ktorá je dotovaná štátom v rámci prenesených kompetencií na obec. Horšie je to s materskou školou (MŠ), školskou družinou (ŠKD) a školskou jedálňou (ŠJ), ktoré štát začlenil medzi originálne kompetencie obce. Obec tak musí tieto školské ustanovizne financovať z vlastného rozpočtu. Ak má peniaze, môže si dovoliť ich prevádzku, ak nemá, môže ich zrušiť. Deti by tak museli chodiť do inej školy.

Finančná situácia v našej obci nie je v oblasti školstva ružová. Budova základnej školy bola postavená v 60-tych rokoch minulého storočia a nutne potrebuje generálnu opravu. Preteká strecha, vymeniť je treba okná, radiátory, podlahy, osvetlenie, sociálne zariadenie, budovu je treba zatepliť. Peniaze, ktoré dáva na prevádzku školy štát, však sotva postačujú na mzdy učiteľov. Do technického vybavenia školy sa neinvestuje takmer nič a čo je horšie - pri znižovaní počtu žiakov dôjde k ďalšiemu zníženiu finančných dotácií.

Ešte horšia je finančná situácia v MŠ, ŠJ a ŠKD, ktoré rozpočet postavený obcou vyčerpali už v septembri t.r. Tak isto prevažná väčšina finančných prostriedkov ide na mzdy, energie, do údržby sa neinvestuje. Budova MŠ je stará s prefukujúcimi oknami a príliš veľká pre 15 detí. A bude ich podstatne menej.

Ak by to však bola obec bez školy? Obecné zastupiteľstvo so starostom ju chce vo všetkých silách udržať a nedovoliť, aby naše deti museli v mraze, daždi či v horúčavách cestovať do iných škôl. Ekonomika však nepustí. Musíme pristúpiť k zlučeniu obidvoch škôl pod jednu strechu a pokúsiť sa ich udržať v chode. Veď kto z nás si dnes môže dovoliť prevádzkovať dva veľké domy?

Obecné zastupiteľstvo na svojom 6. zasadnutí dňa 15. októbra 2007 rozhodlo, že v rozpočte urobí zmeny na úkor

iných položiek a zvýšilo rozpočet školstva do konca roka o 511 tis. Sk. Nebudú tak môcť byť zabezpečené plánované zámery - zakúpenie traktora na zimnú a letnú údržbu obce, vydanie publikácie a filmu o obci, snečné kolekory na ohrev vody v bazénoch kúpaliska a i. Nemôže pokračovať ani s druhou etapou chodníka pri štátnej ceste. Musí sa to presunúť na ďalšie roky, alebo čakať na štátne či európske príspevky.

Treba podotknúť, že riaditeľstvo ZŠ s MŠ robí rôzne racionalizačné opatrenia na zníženie prevádzkových výdavkov školy. Musí však rešpektovať platné mzdové a prevádzkové normy a tvrdí, že na školstve sa šetriť nedá. No ak chceme naše školy a zariadenia udržať, musí ich prevádzku zracionalizovať.

Jednou z foriem úspory je presťahovanie MŠ do budovy ZŠ. V letných mesiacoch obec zabezpečila rekonštrukciu tried na prízemí školy. Zrekonštruované boli sociálne priestory, umývadlá a obklady v triedach, priečkou bola zateplená budova MŠ, podľa pokynov hygienika boli upravené jedálenské priestory, robí sa oprava schodišťa do jedálne. Vďaka dobrej robote Š. Šiveca staršieho a mladšieho, ako aj zamestnancov obce v rámci aktívnej činnosti boli práce vykonané v dobrej kvalite a úsporne. Dnes už nič nebráni tomu, aby sa MŠ presťahovala do budovy ZŠ.

K Mesiacu úcty k starším

V našich spoločenských zvyklostiach si už tradične uctíme v mesiaci október starších občanov. Je to čas, ktorý nám dáva množstvo príležitostí na vyjadrenie prejavov úcty, obdivu a vzájomného porozumenia s ľuďmi, ktorí sú od nás podstatne starší. Zároveň je to aj príležitosť na rozdávanie radosti a možnosť na posilnenie vzájomných vzťahov.

Každý z nás raz príde do veku, v ktorom začne bilancovať prácu prežitých rokov a zamyslať sa nad tým, ako by ešte mohol byť užitočným pre iných ľudí vo svojej obci, ako aj vo svojom okolí. Bohaté a rokmi získané poznatky staršej generácie pritom vytvárajú určitú perspektívu, ktorá napriek úbytku energie a často i zdravia môže vytvoriť trvale hodnoty. Získané skúsenosti môžu prispieť k správne vedeniu a usmerňovaniu tých mladších po správnej ceste

a zároveň zlepšovať prostredie, v ktorom žijeme a budú žiť ďalšie generácie. Tieto poznatky a skúsenosti sú v živote neoceniteľné.

Myslím, že väčšina z nás má takúto víziu o živote a každý kto kráča po takejto ceste si zaslúži úctu a porozumenie. Tí starší, ktorí radi uplatnia svoje prežité a rokmi získané skúsenosti vo svojom ďalšom živote, ale aj tí mladší, ktorí tiež raz zostarnú a k starším sa neobracajú bokom alebo chrbtom. Aj to patrí k zákonom prírody a prirodzeným zmenám životného prostredia, ktorého je človek súčasťou.

Napriek tomu, že naše životné tempo sa podobá pretekom o život, je tu čas, kedy ho môžeme spomaliť, zastaviť sa a viacej si všimnúť vo svojom okolí starších ľudí. Nielen tých najbližších, ale aj ďalších, ktorí sú v našom okolí a patria do našich životov, alebo aspoň do nášho širšieho okolia a prostredia. Ich prítomnosť súčasne rýchle životné tempo upokojuje a svojou múdrosťou môže opäť priviesť náš život k harmónii a vnútornej pohode.

Naučme sa načúvať ich rozprávaniu, lebo sa veľa dozvieme, prejavme im úctu, ktorá im patrí, poskytnime im ochranu, lebo si ju pýtajú, ukážme im svoju pozornosť, lebo o ňu stoja, venujme im svoju starostlivosť, lebo ju potrebujú a vráťme im životný priestor, v ktorom budú môcť prežiť svoj ďalší život dôstojne, lebo si to skutočne zaslúžia.

Dovoľte mi, aby som v mene obce týmto spôsobom zaželel našej staršej generácii, a teda našim starším občanom v rámci Mesiacu úcty k starším ešte mnoho elánu, fyzických a duševných síl, tvorivých aktivít, vedúcich k zvýšenej životnej úrovni nás všetkých, ako aj ku skvalitneniu nášho najbližšieho prostredia, v ktorom žijeme a v ktorom sa nachádzame. Obec Vás stále potrebuje. Ste jej prirodzenou a nevyhnutnou súčasťou. Každý vnímavý človek to vie, rozumie tomu a zároveň túto skutočnosť aj akceptuje.

Mgr. Marian Kušnier

Čo premiestnením MŠ získame? Predovšetkým úspory na kúrení a iných energiách, možnosť zastupovania a dozoru pedagógov, deti si zvyknú na prostredie školy a nebudú mať stresy pri prechode do ZŠ. Školská kuchyňa ostáva na pôvodnom mieste, pokiaľ bude mať pre koho variť. Terajšie priestory MŠ budú využité na ďalšie aktivity vo verejnom záujme občanov - na zariadenie Klubu mladých a na rozšírenie sociálnych služieb.

Mgr. Juraj Kováč
starosta

KRÁTKE SPRAVODAJSTVO

Viete že ...?

- výška nákladov na 1 m³ vody dodanej do našej obce Východoslovenskou vodárenskou spoločnosťou, a.s. Košice v roku 2006 bola 41,55 Sk/m³. Celkom bolo v minulom roku dodaných 29 tis. m³ pitnej vody. Občan platí 36,- Sk s DPH.
- „Výstup na Stromiš 2008“ sa uskutočnil v sobotu 19. 1. 2008. Prechod Muzikantským chodníkom 2008 je naplánovaný na 11. októbra 2008.
- riaditeľ Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s., závod Rožňava Ing. Stanislav Prcúch prisľúbil uskutočniť výmenu vodovodného potrubia na Mlynskej ulici ešte tejto jesene. Následne bude urobené asfaltovanie ulice.
- v našej obci sa opäť rozmožili krádeže. Z obecného vozidla KUKA zatiaľ neznámy páchatel napriek uzamknutej nádrži ukradol cca 20 l nafty po odšróbovaní výpustnej skrutki na dne nádrže.

(pokračovanie na 2. str.)

Teta Mária Hajdúková „Na lúke“ pri svojich 96-tich rokoch dokáže ešte obracať otavku na dvore. K Mesiacu úcty k starším aj im praje dobré zdravie redakcia Vlachovských novín.

Foto: M. Kušnier

Spravodajstvo z 5. zasadnutia Obecného zastupiteľstva vo Vlachove

Zastupiteľstvo sa 6. augusta zaoberalo správou o čerpaní rozpočtu obce k 30. 6. 2007, správou o ekonomických výsledkoch letnej turistickej sezóny za mesiac júl, prípravou piateho ročníka Vlachovského remeselnického jarmoku a koncertu hudobnej skupiny Desmod, rozhodnutím o zaradení historických nehnuteľností do Zoznamu pamätihodností obce, prípravou recipročnej návštevy zástupcov obce a vystúpenia FS Stromiš v obci Liptál, zmluvou o poskytnutí dotácie z Ministerstva kultúry na obnovu historického parku - ľadovňa, informatívnu správu o prestavbe lesnej cesty Chotárna - Stromiš a o rekonštrukcii chodníka na Ul. SNP, informatívnu správu o stave vysporiadania pozemkov pre obec vo verejnom záujme a zabezpečením úveru na rekonštrukciu cesty na Ul. kpt. Nálepku a opravu výtlkov na ostatných cestách.

Starosta obce informoval prítomných o príprave remeselnického jarmoku a koncertu skupiny Desmod. Svoje výrobky budú na jarmok vystavovať remeselníci z našej obce, ako aj z okolia. Celkom je prihlásených 22 vystavovateľov. Inštalovať svoje výrobky môžu od 8.00 hod. Folklorný súbor bude účinkovať v dvoch blokoch, a to o 11.00 hod a o 13.00 hod.

Príprava amfiteátra na vystúpenie skupiny Desmod je naplánovaná na

16.00 hod. Na troch vstupoch: na drevenom mostíku, pri hlavnej bráne a pri zadnej bráne zabezpečia predaj vstupeniek poslanci OcZ. Dozor vykonávajú aj všetci aktivisti OcZ, členovia hasičského zboru a členovia strážnej služby zo Sideritu Nižná Slaná. Zvýšený dozor budú vykonávať aj príslušníci polície z Dobšinej. Zdravotnú službu zabezpečia členovia Záchranného systému z Rožňavy. Občerstvenie poskytnú dva stánky obce a jeden stánok firmy Strešint. Obec zabezpečí aj osvetlenie parkoviska.

Správu o čerpaní rozpočtu obce Vlachovo k 30.6.2007 predniesla pracovníčka obce Renáta Lešková. Objem rozpočtu v roku 2007 je v čiastke 7 801 000,- SK

trola 4. 8. 2007 skonštatovala, že v kúpalisku sa vyskytujú améby a prikázala kúpalisko zavrieť. Keďže hrozí nebezpečenstvo vážnych ochorení, všetci prítomní poslanci súhlasili s uzavretím kúpaliska dňom 6.8.2007 z hygienických dôvodov.

Starosta obce informoval o aktuálnej úlohe samosprávy, vytvoril oficiálny zoznam pamätihodností, nachádzajúcich sa na jej území. Navrhol zaradenie týchto historických pamiatok do Zoznamu pamätihodností obce Vlachovo:

- 1/5-2007 Kaštieľ Andrásyovcov z 2. pol. 18. storočia
- 2/5-2007 Historický park s rybníkmi pri kaštieli Andrásyovcov z 2. pol. 18. stor.
- 3/5-2007 Grófska ľadovňa - technická pamiatka z 2. pol. 18. storočia
- 4/5-2007 Obecná radová zástavba zo začiatku 20. storočia - Letná ulica
- 5/5-2007 Kamenný útes /Skavka/ s amfiteátrom a prameňom pitnej vody /šetiareň/
- 6/5-2007 Pamätník padlým občanom v I. a 2. svetovej vojne
- 7/5-2007 Kamenný obranný múr okolo kostola
- 8/5-2007 Kamenné studne na verejných priestranstvách obce s drevenou nadstavbou.

chodníka na Ul. SNP podal starosta obce.

Informoval tiež poslancov o možnosti zabezpečenia úveru na rekonštrukciu cesty na Ul. kpt. Nálepku a opravu výtlkov na ostatných cestách. Podľa vypracovaného projektu je potrebných na rekonštrukciu cesty na uvedenej ulici, ako aj opravu výtlkov na ostatných miestnych komunikáciách približne 1 300 tis. Sk. Následne podal starosta obce návrh na diskusiu, ako tieto finančné prostriedky zabezpečiť. Poslanci OcZ navrhli zabezpečenie finančných prostriedkov z mimorozpočtových zdrojov a nebrať na rekonštrukciu miestnych komunikácií úver.

V interelácii a diskusií oboznámil prítomných poslancov a aktivistov starosta obce so žiadosťou o prevedenie opráv koryta Vlachovského potoka, ako aj potoka Riečica v roku 2007. Po minuloročnej prietři mračien voda v potoku podmyla ochranné betónové hrádze. Koryto oboch potokov je na viacerých miestach poškodené. Keďže táto situácia môže viesť k ohrozeniu prívodu pitnej vody, je nutná oprava ešte v priebehu tohto roka.

Aktívista OcZ Štefan Bendik upozornil na nebezpečenstvo pri východe z obecnej cesty na štátnu cestu pri reštaurácii Strešint. Navrhuje preto dopravnú situáciu riešiť osadením zrkadla.

Poslanec OcZ Ing. Viliam Klobušník navrhuje pre prístup k ľadovni vybudovať mostík cez rieku Slaná.

Zo zápisnice OcZ spracoval
Mgr. Marian Kušnier

KRÁTKE SPRAVODAJSTVO

Viete že ...?

(pokračovanie z 1. str.)

- Bol to určite zlodej - amatér, pretože polovica drahej nafty vytekla na dvor. Ukradol aj signálny maják zo zadnej časti vozidla. Spôsobil, tým škodu obci - teda nám všetkým za tritisíc Sk. Po predošlej krádeži nafty v roku 2006 teraz po každej jazde bude musieť vodič naftu opäť vyprázdniť z nádrže. Policajti z Dobšinej sú zlodejovi na stope.
- Tak isto nejaký darebák ukradol liatinovú mrežu z kanála pri šetiarni. Asi ju potreboval doma, alebo odniesol do zberných surovín za pár korún. Keďže nemáme náhradnú mrežu, musíme načas nechať kanál otvorený. A to sme sa tešili, že nemáme cigánov. Kto bol odkázaný na túto krádež?
- Nedávno po diskotéke boli opäť obtrhané dosky na farskom plote. Tento plot je už vekom narušený - a určite narušený je narušiteľ, pretože normálny človek to neurobí. Tak isto sú poškodzované a rozbité betónové lavice a sedadlá na autobusových zastávkach. Vyzývame občanov, aby v prípade zistenia páchatelov krádeží a výtržností oznámili ich mená na obecnom úrade.
- v ZŠ s MŠ vo Vlachove je možné využiť internetové služby aj mládežou a dospelými občanmi našej obce. V súčasnej dobe ZŠ hľadá vedúceho internetového klubu.
- v lete spôsobil občan J. Š. v areáli kúpaliska i mimo neho neprijemnosti personálu i návštevníkom kúpaliska. V opitom stave svojim správaním obťažoval všetkých, ba snažil sa aj o fyzický útok na personál. Dvakrát sa nedostavil na prejednanie prípadu v komisii OcZ pre verejný poriadok, ktorá rozhodla, že do tretice ho dá predviesť príslušníkmi PZ Rožňava. Po incidente sa síce ospravedlnil starostovi obce, komisia však rozhodla, že sa musí z očí do očí ospravedlniť tým, ktorým ublížil. *Mgr. Juraj Kováč starosta*

Grófska ľadovňa sa po oprave, vybudovaní mostíka a prístrešku stane atraktívnym oddychovým miestom pre občanov. (Záber z kontrolného dňa). Foto: J. Kováč

v príjmovej aj výdavkovej časti. Plnenie k 30.6.2007 je v príjmovej časti 4 078 000,- Sk a vo výdavkovej časti 3 344 000,- Sk. Obec vykazuje nedoplatky na dani z nehnuteľností u fyzických osôb vo výške 15 539,- Sk, dani z nehnuteľností u právnických osôb vo výške 16 761,- Sk, nedoplatky na poplatku za psa 1 600,- Sk a nedoplatky na poplatku za dovoz TKO vo výške 17 823,- Sk. Na účtoch obce je 1 398 741,- Sk a v pokladni je zostatok 11 131,- Sk. Hospodárenie podnikateľskej činnosti v oblasti nákladov je vo výške 51 000,- Sk. Výnosy boli vo výške 13 000,- Sk. Výsledok hospodárenia v podnikateľskej činnosti k 30. 6. 2007 je - 38 000,-. Zostatok na účte je 49 132,63 Sk a zostatok v pokladni 13 791,- Sk.

Správu o ekonomických výsledkoch letnej turistickej sezóny za mesiac júl 2007 predniesla pracovníčka obce Bc. Zuzana Kováčová. V júli 2007 bolo 22 prevádzkových dní. Tržba vo vstupného bola 95 490,- Sk, bufet 244 710,- Sk, ubytovanie 40 800,- Sk. Hygienická kon-

Všetci prítomní poslanci s návrhom starostu súhlasili a schválili zaradenie historických nehnuteľností do Zoznamu pamätihodností obce Vlachovo.

O príprave recipročnej návštevy zástupcov obce a vystúpenia FS Stromiš v obci Liptál v Českej republike v dňoch 24.-26. augusta 2007 informoval starosta obce. Recipročnej návštevy sa zúčastnia piati poslanci OcZ vo Vlachove, ako aj členovia tanečnej a speváckej skupiny folklórného súboru Stromiš, ktorí budú obec reprezentovať na folklórnom festivale.

Recipročná návšteva bola poslancami OcZ schválená.

Starosta obce informoval prítomných o zmluve, ktorá garantuje poskytnutie finančnej dotácie obci Vlachovo Ministerstvom kultúry SR vo výške 210 000,- Sk na obnovu historického parku - ľadovňa. Správu o vysporadúvaní obecných pozemkov uvádzame na str. 3. Poslanci OcZ uvedenú zmluvu medzi obcou Vlachovo a MK SR zobraли na vedomie.

Informatívnu správu o prestavbe lesnej cesty Chotárna - Stromiš a o rekonštrukcii

Spoločenská kronika

/k 30. 9. 2007/

Životné jubileá

70 rokov

Andrej Ďurán

13. 9. 1937 Nová 294

Mária Mihóková

5. 9. 1937 Vlachovo-osada 1

Emília Švecová

16. 9. 1937 Nová 278

95 rokov

Andrej Černaj

15.9.1912 Letná 109

Uzavreli manželstvo

Ing. Marek Hronec - Eva Hlaváčová
15. 9. 2007

Ing. Ján Švec - Mgr. Lenka Kováčová
29. 9. 2007

Petr Matušák - Katarína Marcišová
29. 9. 2007

Narodili sa

Nikola Kolesárová - 22. 8. 2007
Osloboditeľov 329

Nikola Podobová - 31. 8. 2007
SNP 239

Zomreli

Zuzana Hroncová
16. 4. 1911 - 23. 8. 2007, SNP 241

Vysporiadanie pozemkov obce

Jednou z dôležitých a naliehavých úloh súčasnej samosprávy obce je vysporiadanie vlastníctva k pozemkom, ktoré obec Vlachovo užíva, spravuje a udržiava ako svoje vlastné, avšak niektoré z nich z viacerých príčin doteraz nie sú skutočným vlastníctvom obce. Jedná sa najmä o zastavané plochy a nádvorá, napr. areál kúpaliska, futbalového ihriska, ale najmä miestne komunikácie a verejné priestranstvá v zastavanom území obce / intravilán /, ktoré ako pozemky verejnoprospešného charakteru obec doposiaľ bez vážnejších problémov užívala a udržiavala, ba dokonca na nich vykonala investičnú činnosť. Prednedávnom prebehla tlačová správa, že niektoré pozemky pod miestnymi komunikáciami v našej obci sú ešte majetkom neexistujúceho československého štátu. Informácia sa sice, zdala senzačnou, ale vôbec sa nejedná iba o záležitosti našej obce, pretože takých príkladov je v podmienkach našej republiky mnoho. Na pochopenie príčin tohto stavu je potrebné nazrieť trochu do neďalekej histórie obce.

Legislatíva platná do roku 1976 totiž v záujme zrýchlenia procesu budovania technického vybavenia obcí umožňovala začatie investičnej akcie aj vtedy, ak investor, v tomto prípade československý štát, zastupovaný Miestnym národným výborom nebol vlastníkom pozemku, /tzv. Akcie Z /. Znárodňovacie dekréty z roku 1948 totiž zaradili do majetku československého štátu o. i. aj pozemky a budovy cirkví, veľkostatkárov a pozemkových spoločností v intraviláne, s právom nakladať s nimi ako so svojimi vlastnými. Mimo intravilánu pripadlo právo hospodárenia s takýmto majetkom Jednotným roľníckym družstvom, ktoré dávali súhlas pri zábere pôdy pre investičnú výstavbu,

v našej obci napr. pri výstavbe kúpaliska či ihriska. Stavebný úrad pri vydávaní stavebného povolenia síce ukladal investorovi o. i. aj dodatočné vysporiadanie vlastníctva výstavbou zabraných pozemkov, v skutočnosti to však nebolo také jednoduché.

Zákon o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu totiž za trvalé vyňatie pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu /PPF/ predpisoval investorovi vysoké poplatky, ktoré boli často vyššie ako finančný investičný náklad na výstavbu. Keďže rozpočty obcí boli napojené na štátny rozpočet a podiel vlastných príjmov bol spravidla minimálny, finančné prostriedky na investičnú výstavbu a na výkup pozemkov vrátane odvodov za vyňatie z PPF požadovali od štátu. Ich prídelenie bolo zo strany štátnych orgánov centrálné plánované a prísne sledované, a vo všeobecnosti sa obmedzovalo iba na sídla vyššieho významu, t.j. mestá a tzv. strediskové obce. Naša obec tak bola pričlenená do obvodu strediskovej obce Nižná Slaná, ktorá mala byť postupne vybavená všetkou potrebnou občianskou a technickou vybavenosťou, pochopiteľne na úkor ostatných pričlenených obcí. Medzi zariadenia, ktoré v takej obci museli byť boli: vodovod, kanalizácia, Dom smútku, Zdravotné stredisko, Lekáreň, plne organizovaná škola, /t. j. MŠ + ZDŠ 1.-9. roč./, Matrika, Stredisko služieb, všestranne podporovaná investičná a individuálna bytová výstavba. V ostatných obciach bola situácia v spomínaných oblastiach riešená iba na základe výnimky, ktorú mohla povoliť Rada Okresného národného výboru. A keďže obci s takýmto osudom bolo veľa, výnimiek mohlo byť pochopiteľne veľmi málo.

(pokračovanie v budúcom čísle)

Pohľad na Kultúrne leto

Tohoročné Vlachovské kultúrne leto nebolo stratové. Z finančného hľadiska sa však zdá, že o ľudovú kultúru, najmä o letný festival ľudového spevu a tanca je malý záujem. Príjmy z neho, vrátane nočnej diskotéky boli len 26.300,- Sk, výdavky takmer stotisíc korún. Drahé sú súbory, hudby, ozvučenie, strava pre účinkujúcich, nízke je vstupné! Naša žiadosť o podporu z ministerstva kultúry SR je už viac rokov zamietaná. Odkázani sme sami na seba. Ziskový nebol ani Vlachovský remeselnícky jarmok.

Zarískovali sme a do obce sme „prišlihli“ Desmod. Riziko bolo veľké, ale vyšlo to. Vstupné z koncertu nám vykrylo náklady na realizáciu celého kultúrneho leta. Na rovinu povedané - ak by sme nerobili festival a jarmok, obec by získala z Desmodu 111.258,- Sk. Mohli by sa investovať na vylepšenie amfiteátra, na kroje pre súbor, alebo na iné obecné rozvojové zámery. Čo je však našim cieľom? V prvom rade prezentácia tradičnej ľudovej kultúry, tvorivej práce našich ľudí. Veď desiatky našich občanov venujú svoje voľné chvíle zachovávaniu vlachovských tradícií a chcú ich aj prezentovať. V neposlednom rade chceme poskytnúť kultúrny zážitok tým, ktorí si

na svoju mladosť radi zaspomínajú. A aj na to slúži festival a remeselnícky jarmok.

Nebanujeme za finančnou stratou na kultúru. Ona totiž nikdy nebola zisková. Prináša nám iné ako korunové hodnoty.

Na kultúrne leta sme zatiaľ nedoplacali. Straty z festivalu ľudovej kultúry vykryli koncerty Sensusu, Drišfaka, No Name, Desmodu a predtým iných skupín.

Treba povedať aj to, že menované skupiny nechodia do malých obcí. Do Vlachova prišli.

Zamyslime sa však aj nad tým, prečo na Desmod dá občan 200,- Sk a na folklórny festival, kde účinkuje 5 - 8 súborov sa nám vidí zaveľa dať 50,- Sk. Pritom je vstupné vlastne príspevkom na vykrytie nákladov festivalu alebo jarmoku. Ak bude počet návštevníkov týchto podujatí klesať, musíme uvažovať nad zrušením kultúrneho leta.

Tohto roku boli počas folklórneho festivalu veľké horúčavy. Mnoho ľudí, najmä starších to odradilo od účasti. Pripravný výbor festivalu preto uvažuje nad tým, aby sa toto podujatie konalo vo večerných hodinách. Veríme, že sa nám spoločnými silami podarí prezentáciu folklóru v obci udržať. *Juraj Kováč*

FS Stromiš v programe XV. ročníka Folklórneho festivalu vo Vlachove.

Foto: M. Kušnier

Ako prísť ľahko k peniazom

Kultúru a osobitne ľudové umenie robia zvyčajne ľudia charakterní, obetaví, s nezištným cieľom. Mnohé hodiny a dni obeťujú na reprezentáciu obce, nacičujú, vystupujú, venujú svoj voľný čas v prospech kolektívu. A to všetko najčastejšie za jeden obed či večeru, mnohokrát len za dobré slovo.

O to zarážajúcejší je počín bývalého predsedu MO MS vo Vlachove, ktorý pravdepodobne so svojim úzkym výborom „sprovodil“ zo sveta 9 000,- Sk.

Ako k tomu došlo? V roku 2006 žiadal od ústredia Matice slovenskej príspevok na spoluorganizovanie Folklórneho festivalu vo Vlachove. Miestny odbor MS dostal 9 000,- Sk s tým, že musia byť použité na pokrytie nákladov festivalu. Obec a Občianske združenie Stromiš s touto sumou počítali a chceli za ňu kúpiť krojové vybavenie pre deti z FS Malý Stromiš. Márna však bola snaha dostať tieto peniaze na úhradu nákladov Festivalu.

Kde peniaze išli? Bývalý predseda MO MS vo Vlachove vlastní pečiatku neexistujúceho súboru VALACH pri MO MS.

Sám sebe, teda Miestnemu odboru MS vo Vlachove vystavil faktúru za vystúpenie neexistujúceho súboru Valach na folklórnych slávnostiach. Neexistujúci súbor pravdaže nevystúpil, peniaze, ktoré ústredie MS Martin poslalo na účet miestneho odboru sa minulí nikto nevie kde. Deti z FS Malý Stromiš kroje nemajú, zneužitie je zrejme aj meno vystaviteľa faktúry.

Obec Vlachovo v minulosti prevzala organizáciu Folklórneho festivalu, pretože nadobudol už medzinárodný charakter a bolo potrebné dôstojne prezentovať obec i región. Starý pán sa zrejme preto jesitne urazil, bojkotoval festival a ešte sa uchýlil aj k podvodu. Bolo ich totiž viac.

Ani nás tak nezaujima, ako dopadne vyšetrovanie tohto podvodu. Zarážajúce je však to, že ten kto kričí „chytte zlodēja“, sám kradne. Očividne a bezočivo. A doplatia na to ti, ktorí pracujú v súbore za dobré slovo. Lebo MS Martin nám už určite príspevok nedá. *Juraj Kováč*

zakladajúci člen FS Stromiš

FAKTÚRA č. 1/2006		Dodávateľ: Folklórny súbor VALACH pri MO MS 049 34 VLACHOVO	
Datum vyhotovenia: 16. 07. 2006	Obchodný názov:	Sídlo:	Miesto podnikania:
Datum splatnosti: 30.07.2006	IČO:	DIČIČ DPH:	Obdobie:
Datum vzniku daňovej povinnosti: 16. 07. 2006	MO MS vo Vlachove		
Benka dodávateľa: Fokladňa			
Číslo účtu:	Objednávka číslo:	Dodací list číslo:	
1 Fakturujeme Vám za vystúpenie súboru Valach na folklórnych slávnostiach vo Vlachove dňa 16. 07. 2006			
	1 9000,-	9000,-	
Celková cena bez DPH:			
Celková DPH:			
Halterové vyrovnanie:			
Celková fakturovaná suma:			9000,-
Faktúru vystavil: MGR. HONETZ			

Vyúčtovanie Vlachovského kultúrneho leta 2007

Kultúrna akcia	Príjmy	Výdavky
Letný festival ľud. spevu a tanca	23.600,-	97.494,40
Remeselnícky jarmok	8.460,-	14.450,-
Hudobná skupina DESMOD	271.600,-	160.342,-
	303.660,-	272.286,40
z i s k	31.373,60,-	

Naše predškolské zariadenie

„Ideme pekne, krok za krokom,
bežkám si do škôľky,
v škôlke je nám teplo, milo,
tak ako u mamičky ....“

Círrn, círrn, ... zazvonil zvonec a prázdninám je koniec .....!

3. septembra v krásny slnečný deň sa do Materskej školy vo Vlachove náhlili detičky maličkú aj väčšiu so svojimi rodičmi.

Deti, ktoré sa do 30. júna 2007 s materskou školou rozlúčili, chýbali, ale určite sa tešili z nového prostredia základnej školy. Zároveň sa obávali, čo všetko ich vlastne čaká. Tie isté pocity mali aj naši maličkí škôlkari, ktorí prišli do materskej školy prvýkrát. V tento deň sa ešte usmievali, nevedeli, čo ich čaká, čo bude na ďalší deň, že mamičky s nimi nebudú v škôlke.

A veru, niektoré deti prekonávali prvé dni s veľkým plačom. Nadšenie z chodenia do škôľky ich rýchlo opustilo, prestali chápať, prečo si musia vždy umývať ruky, prečo musia počúvať cudzie tety, oddychovať na ležadle a prečo, prečo ... prečo nemôžu robiť čo chcu?

Ako sa dieťa cíti po príchode do materskej školy nezávisle od nás pedagógov, ale aj od rodičov. Rodičia môžu dieťaťu hovoriť: „v škôlke ťa naučia poriadku, budeš musieť poslúchať, veď počkaj!“ Ale rovnako aj to, že bude v materskej škole dobre, veľa sa tam naučí, bude mať veľa hračiek a kamarátov.

Každé dieťa môže mať strach a neistotu, pochybnosti o sebe, čo môže viesť k dobre známym bolestiam v brušku. Preto dieťa a jeho problémy musíme brať vážne, aby malo pocit, že o svojom strachu môže hovoriť a rodič aj okolie ho pochopia.

V školskom roku 2007/2008 má Základná škola s materskou školou vo Vlachove v prevádzke jednu triedu materskej školy s celodennou prevádzkou, počtom detí 15 /vekové zloženie od 2,5 do 6 rokov/ a počtom pedagogických zamestnancov 2 vrátane zástupkyne ZŠ s MŠ pre MŠ.

Budova materskej školy je prízemná s plynovým kúrením a jedným hlavným vchodom. Je priestorovo vyhovujúca na celodenný pobyt detí v zariadení. V miestnostiach sú zriadené centrá na realizáciu **zamestnaní a didaktických aktivít**. K materskej škole patri školský dvor vybavený preliezkami, hojdačkami, kolotočom, pieskoviskom, kvetinovým záhonom a zeleňou. Nemalým problémom sú vikendy, počas ktorých nám staršie deti z obce ničia všetko náčinie na školskom dvore slúžiace pre malých škôľkarov. Aj napriek snahe a ochote rodičov našich detí, ktorí zakaždým opravujú zničené hojdačky, kolotoč, atď., vikend urobí svoje.

Strava pre deti sa pripravuje v budove MŠ v kuchyni a podáva sa v jedálni kde vydajňové okienko. V kuchyni pracujú dve kuchárky a vedúca ŠJ. Upratovačka dbá o udržiavanie hygieny predškolského zariadenia.

V druhej polovici augusta 2007 sa v budove základnej školy začala rekonštrukcia prizemných častí, kde sa po ukončení prác presťahuje materská škola z priestorov, v ktorých je doposiaľ. Úprava školy sa realizuje za účelom zefektívnenia práce a ušetrenia finančných prostriedkov, nakoľko udržiavanie dvoch školských budov pri klesajúcom počte detí a žiakov je náročné.

Hlavnou činnosťou materskej školy je **vychovno-vzdelávacia činnosť**, ktorej neodmysliteľnou súčasťou je hra. Pri práci s deťmi vychádzame z **Programu výchovy a vzdelávania detí MŠ** /schválený v roku 1999 MŠ SR/ a z **Plánu práce**. Na základe týchto dokumentov realizujeme aktivity, hry, podporné činnosti, ktorými rozvíjame komunikačné a jazykové schopnosti, základy motoriky a grafomotoriky. Na naš podnet zakúpili rodičia pre deti pracovné zošity, ktoré pomáhajú pri rozvíjaní rozumových, matematických a grafomotorických schopností. Nakoľko materskú školu navštevujú deti rôznych vekových skupín, musíme pri plánovaní brať do úvahy špecifickú potrebu detí.

V minulom školskom roku sme dosiahli dobré výsledky u detí využívaním prvkov prosociálnej výchovy a v rozvoji komunikačných schopností. Aj naďalej budeme v MŠ rozvíjať toleranciu, spolupatričnosť, zodpovednosť, vedieť vyjadriť svoje pocity, požiadať o pomoc, hovoriť o zlej skúsenosti, atď. Všetky problémy a bolesti riešime spoločne s deťmi v **rannom kruhu**, kde si navzájom pomáhame a poľujeme ranky na duši.

Z nedávnych škôľkarov sú dnes už veľkí súboristi... Foto: M. Kušnier

Materská škola je vlastne „ŠKOLA HROU“, je to úžasné zariadenie, kde sa deti neuveriteľne rozvíjajú.

Mgr. Natália Lukáčová
zástupkyňa ZŠ s MŠ pre MŠ vo Vlachove

Z tvorby mladých autorov

Slovenčina

Naša reč je sladká,
ako slovo matka.
Do srdca sa zaryje,
ako kvietok ľalie.

Keď raz pôjdem širým svetom
bude ma sprevádzať.

Hanbiť sa za ňu nebudem,
Slovákom navždy budem.

Kristián Klein

Vlasť

Vlasť - to je rodná dedina,
v ktorej býva celá moja rodina,
otec, mamka, babka, dedko,
to je moje srdce - moje všetko.

Vlasť - to je sladká reč mamky,
pohládza ma, ako jarné vánky,
Vždy mi bude v srdci zniť,
Krajšej reči od nej niet.

Matúš Belák

Z činnosti Klubu a jednoty dôchodcov vo Vlachove

Z najvýznamnejších udalostí, ktoré sa uskutočnili v klubovej činnosti za posledné obdobie je treba spomenúť účasť našich dôchodcov na sedemnástom ročníku festivalu európskych ľudových remesiel, ktorý sa konal v Kežmarku v dňoch 6.-8. júla 2007. Naši dôchodcovia sa tohto podujatia zúčastnili dňa 7. júla 2007 v počte 45. Festival bol venovaný tkáčskemu remeslu

ale okrem toho svojí knst predvádzali pekári, másiari, salašníci, rybári, syrári a iní remeselníci. Na toto podujatie samospráva klubu dôchodcov zaznamenala najviac pozitívnych ohlasov.

Ďalšou významnou udalosťou v živote našich dôchodcov bolo spoločenské posedenie, ktoré bolo zorganizované na deň 28. augusta 2007 v priestoroch miestneho kúpaliska, kde sme si spoločne pripomenuli aj 63. výročie vzniku SNP. Minutou ticha sme si uctili padlých účastníkov odboja a predsedu klubu dôchodcov pripomenul udalosť SNP v našej obci z výpisu kroniky obce tak, ako boli zaznamenané obecnou kronikárkou. Tohto podujatia sa zúčastnil aj priamy účastník SNP pán Juraj Kováč, ktorý svojim rozprávaním o SNP obohatil prítomných o svoje osobné zážitky a skúsenosti. Pánovi Kováčovi všetci účastníci tohto podujatia úprimne poďakovali za jeho osobný prínos v SNP a svoju vďaka okrem osobného želania mu prejavili aj kytičkou kvetov.

Pri kontrolnej činnosti školského úradu neboli zistené žiadne závažné porušovania právnych predpisov zo strany riaditeľov škôl a školských zariadení. Na základe zistení možno konštatovať, že úroveň školstva v obvode školského úradu Dobšiná je dobrá. Je zrejmé, že starostovia obcí majú o svoje školy a školské zariadenia záujem. Podľa svojich obmedzených finančných možností ich zveľaďujú a v každom prípade ich chcú zachovať v svojich obciach. Problémom je však čoraz nižší počet narodených detí.

I keď spoločný školský úrad v Dobšinej bol vytvorený predovšetkým pre školy a školské zariadenia, nebráni sa ani návšteve rodičov, ktorí by mali problémy, alebo by potrebovali radu v oblasti školstva. Adresa spoločného školského úradu je Ul. SNP, Dobšiná /oproti obuve/, tel.: 7881858.

Mgr. Milan Gonda

Školský úrad Dobšiná

Spoločný školský úrad v Dobšinej bol zriadený na základe § 7 zákona č. 596/2004 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov a potvrdený Krajským školským úradom v Košiciach dňa 7. 7. 2004. Pod spoločný školský úrad v Dobšinej patria školy a školské zariadenia obcí Dobšiná, Henckovce, Nižná Slaná, Kobeliarovo, Gočovo, Vlachovo, Vyšná Slaná, Rejdová a Dedinky. V obvode školského úradu sú dve základné školy, a to ZŠ Dobšiná, ZŠ Rejdová, dve základné školy s materskými školami, a to ZŠ s MŠ Nižná Slaná a ZŠ s MŠ Vlachovo. Spolu základné školy navštevovalo v školskom roku 2006/2007 1 077 žiakov.

Každá obec v pôsobnosti školského úradu je zriaďovateľom materskej školy, V pôsobnosti školského úradu je desať materských škôl, ktoré v minulom školskom roku navštevovalo 331 detí. Okrem toho pod školský úrad patri jedna základná umelecká škola, ktorú navštevovalo 140 detí, jedno centrum voľného času, ktoré zabezpečovalo činnosť pre 533 detí a tri školské jedálne.

Činnosť školského úradu je vymedzená § 6 ods. 5 a 7 zákona 596/2004 Z.z.

a pozostáva z týchto činností:

- obec ako školský úrad vykonáva štátnu správu v druhom stupni vo veciach, v ktorých v prvom stupni rozhodol riaditeľ základnej školy, ktorej je príslušná obec zriaďovateľom,
- kontroluje dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti výchovy a vzdelávania s výnimkou kontroly, ktorú má na starosti školská inšpekcia a v oblasti školského stravovania,
- vydáva organizačné pokyny pre riaditeľov, najmä organizačné pokyny na príslušný školský rok,
- poskytuje odbornú a poradenskú činnosť školám a školským zariadeniam.

Funkcia odborného zamestnanca spoločného školského úradu v Dobšinej je obsadená od 1. augusta 2005. Školský úrad od tohto obdobia poskytoval odborné poradenstvo starostom obcí pri výberových konaniach na funkciu riaditeľov škôl a školských zariadení, občanom pri problémoch pri prijímaní detí do materských škôl a zaraďovaní do tried v základných školách, pre riaditeľov škôl a školských zariadení organizoval porady, kde boli prizývaní pracovníci Štátnej školskej inšpekcie, metodici z Metodicko-pedagogického centra v Pre-

JUDr. Ján Klobušník
predseda klubu dôchodcov

Stála rubrika

Galéria Vlachovčanov

Ján Petrenko - richtár a bojovník za práva poddaných vo Vlachove

Rod Petrenkovcov patrí vo Vlachove k najstarším. Obec na začiatku 18. storočia bola postihnutá veľkým morom. V rokoch 1709-1710 bola ním postihnutá natoľko, že krásnohorské panstvo muselo pozvať nových osadníkov, aby sa stala životaschopnou. V rámci tohto dosídľovania sa medzi inými prísťahovala roku 1720 i rodina Petrenku. Petrenkove priezvisko vzniklo z krstného mena Peter /z gréckeho „Petros - skala“, pevný ako skala/. Vyjadruje príbuzenský, synovský vzťah k Petrovi /malý Petrik, Petrínko, Petrenko/. Petrenkovci boli tvrdí ako skala nielen podľa mena, ale aj v skutočnosti, v práci, v ochrane svojich prác a v zabezpečovaní spravodlivosti a pravdy.

V tejto rodine sa roku 1783 narodil Ján Petrenko. Základné vedomosti získal v cirkevnej škole u učiteľa Schupalu a Kluku a farára Mateja Lanyho. No pre život ho najviac pripravila rodinná výchova. Pracoval s otcom na pôde, ktorá prináležala k polovičnej usadlosti vo výmere 14 jutár oráčiny a 6 koscov lúk /rozloha, ktorú šiesti kosci pokosili za deň/. Za polovičnú usadlosť mal voči panstvu tieto ročné povinnosti: 26 robotných dní so záprahom alebo 52 dní bez záprahu, odovzdáť 1/2 zlatky činžového, pol siahu dreva, pol holby masla, 1 kohúta, 1 kuru, šesť vajec a deviatok /desiatu časť/ z vlastnej úrody a statku. Desiatok z úrody a statku odovzdával cirkvi. Za splnenie povinnosti za celú obec bol zodpovedný richtár. Na prelome 18. a 19. storočia bolo v obci 128 domov, 177 rodín a 1172 obyvateľov.

Gróf Jozef Andráši odovzdal obec v roku 1816 svojmu synovi Karolovi /v rodovom poradí III./, ktorý patril medzi najkrutejších feudálov v Gemeri v prvej polovici 19. storočia. Odvedty sa rapídne zhoršovali životné podmienky poddaných na jeho panstve. Hneď po príchode do Vlachova začal zavádzať nebyvalé poriadky. Bez náhrady odňal obecný dom a premenil si ho na panskú kúriu a svoje sídlo. Poddaným odobral okolité polia, lúky a záhrady. Zvyšoval poddanské dávky a robotné povinnosti, zavádzal nové a v súvis s tým preradil svojvoľne chotár z tretej do druhej kvalitatívnej skupiny. Zakázal v hore zbierať drevo na okurovanie, stavby a opravy. Okrem ďalších tvrdostí zaviedol najkrutejšie opatrenie - odobral poddaným pôdu a lúky, ktoré si sami vyklúčovali a urbárskou mračkou si ich prisvojil. Toto podstatné zhoršenie životných podmienok vyvolávalo medzi Vlachovčanmi nebyvalú veľkú nespokojnosť. Stavali sa na odpor voči panstvu. Na čelo tohto protipanského odboja stál richtár, neskoršie vicerichtár Ján Petrenko.

Bol jeho prvým organizátorom. Spomína sa v listinách a sťažnostiach od roku 1822. Pre urbársky spor vedený súdnou cestou proti zemepánovi a pre deputácie odchádzajúce z obce do Budína alebo do Viedne, bol niekoľkokrát predvedený pred vojenskú komisiu, ktorá ho mala odvieť za vojaka. Bol často väznený, trestaný a skoro na smrť zbýť. Veril, že poddaní musia spor o pôdu vyhrať. Preto ich povzbudzoval, aby nerozprávali medzi a pôdu neobrábali, kým sa spor nevyrieši v ich prospech. Nepokoje poddaných vzrastali. Obec bola obsadená vojskom, ktoré malo udržiavať poriadok a prinútiť poddaných obrábať pôdu. Pansvo urobilo súčasne radikálne opatrenia.

Panský súd 20. mája 1824 rozhodol, aby hlavní podnecovatelia a organizátori vzbury Ján Petrenko, Čapčuga a Hronec a ďalší boli do troch mesiacov aj s rodinami s obce vysťahovaní, pretože ich zemepán pre neposlušnosť nechce ďalej na gruntoch trpieť. Prikaz na ich vyhnanie z gruntov vydala aj Kráľovská miestodržiteľská rada. Najhorší trest stihol vtedy už bývalého richtára Jána Petrenku, želiara Jána Jánošíka a Michala Suchého. Koncom septembra 1825 bol ich majetok ohodnotený. Z hodnoty majetku boli im odrátané všetky dlžoby a zvyšok bol vyplatený ich rodinám, aby sa z obce okamžite vysťahovali. Menovaní traja poddaní boli medzitým uväznení. Žiadosti o omilostenie potrestaných boli márne. I keď v roku 1827 došlo k čiastočným úpravám poddanských vzťahov, nové urbárne opatrenia a územné zmeny podľa pôvodného stavu neboli vykonané.

Ján Petrenko s rodinou sa z vyhnanstva vrátil do obce až po zrušení poddanstva v roku 1848. Túžil zveľaďovať rodičovský grunt. No najprv si ho musel odkúpiť. Až po rokoch tvrdej práce sa mu podarilo naplniť svoje túžby, vrátiť sa do rodičovského domu a gazdovať na zakúpených poliach. U obyvateľov obce bol i naďalej obľúbený pre jeho statočnosť, odvážnosť, spravodlivosť a odhodlanie bojovať za ich práva. Preto naň dlho spomínali aj po jeho smrti.

Prezraté z knihy Jána Šlosára, Vlachovo 1427-2002

Naše talenty...

Foto: M. Kušnier

Klub mladých je vo dohľadne

Začiatkom novembra dôjde k presťahovaniu Materskej škôlky do priestorov ZŠ. Uvoľnené priestory poskytnie obec pre zriadenie Klubu mládeže, pre Izbu Matice slovenskej a rozšírenie sociálnych služieb. V prevádzke ostane kuchyňa školskej jedálne s predpokladom, že v budúcnosti sa v našej škole zvýši počet stravníkov.

Zriadenia Klubu mládeže sa dožadujú naši dorastajúci mladí občania, aby sa mali kde schádzať, rozvíjať svoje záujmy, umelecké či technické zručnosti. Obecné zastupiteľstvo so starostom dlhú dobu hľadalo priestory pre Klub mládeže, no v obci vhodné priestory neboli. Teraz sa naskytli, takže sa môžu racionálne využiť.

Doriešit bude potrebné prevádzku inštitúcie v uvoľnených priestoroch vzhľadom na kúrenie, spotrebu vody, elektriny, upratovanie, údržbu a iné technické záležitosti.

Obec má záujem o zriadenie takej inštitúcie, akou je Klub dôchodcov. Ten má

FS Stromiš a FS z Talianska na spoločnej fotografii z Liptála

Foto: Ing. L. Gál

Vlachovčania v Čechách

FS Stromiš predviedol svoje umenie na Medzinárodnom folklórnym festivale v moravskej dedine Liptál.

Posledný augustový týždeň, v dňoch 25 - 27. 8. 2007, FS Stromiš dostal pozvánku reprezentovať Slovenskú republiku, ako aj obec Vlachovo na 38. Medzinárodnom folklórnym festivale v moravskej dedine Liptál.

Obec Liptál je neveľká dedina na východnej Morave, 9 km juhozápadne od Vsetína. Pôvodný názov obce je odvodený z nemčiny a znamená „Milé údolie“. K dominantám obce patrí zámok v barokovom slohu a evanjelický a katolícky kostol. Za svoje aktivity bola obec Liptál v minulom roku vyhodnotená ako „Vesnice roku 2006“ Českej republiky.

Svetoznámy je prírodný amfiteáter, v ktorom sa každoročne organizujú medzinárodné folklórne festivaly a slávnosti. Tento rok to bolo 38.-krát. Za 38 ročníkov Liptálskych slávností sa zúčastnilo viac než 390 skupín a súborov. Z toho 125 bolo zahraničných. Tento rok sa na Medzinárodnom folklórnym festivale v Liptáli predstavili súbory z Litvy, Srbska, Ruskej federácie, Rakúska, Indonézie, Talianska, Mexika, Číny, Českej republiky a FS Stromiš zo Slovenskej republiky.

Naš folklórny súbor si svoje miesto v konkurencii zahraničných súborov zas-

tal veľmi dobre. Predstavil sa celkom trikrát s piesňami a tancami z regiónu Gemera. Naši členovia súboru si tu našli aj kamarátov zo zahraničia. Vyvrcholením Liptálskych slávností bol ohňostroj a záverečný galaprogram s názvom „Tancuj, tancuj“, kde si naši súboristi zatancovali aj s členmi zahraničných súborov.

Po galaprograme sme sa rozlúčili s našimi hosťami a vydali sa na cestu domov, plní nezabudnuteľných dojmov.

Mgr. Milena Gálová

40. výročie FS Stromiš

V decembri roku 1967 bol z podnetu vtedajšieho Miestneho odboru Matice Slovenskej založený Folklórny súbor Stromiš. Sprvoti účinkoval pod menom Maticiár, prechodom pod Osvetový besedu bol po rôznych návrhoch (Bystrina, Haviar, Stožok a i.) pomenovaný po jednom z najvyšších vrchov v chotári obce.

Počas svojej 40-ročnej činnosti účinkovalo v ňom vyše desať generácií našich občanov v počte vyše tristo tanečníkov, spevákov a muzikantov. Súbor okrem domácich a regionálnych vystúpení účinkoval aj vo Východnej, Detve, Košiciach, Humennom, Klenovci a na ďalších festivaloch, dvakrát na Ukrajine, viackrát v Maďarsku, Poľsku, Nemecku, v Čechách, má viacero nahrávok v Slovenskej televízii a rozhlase, vlahovský folklór je aj na gramoplatniach, video a CD nahrávkach.

V súčasnosti je činnosť súboru organizovaná z úrovne Občianskeho združenia Stromiš v úzkej spolupráci s obcou. Organizátori pripravujú dôstojné oslavy 40. výročia FS, ktoré stanovili na sobotu 1. decembra 2007. Pozvať chcú každého, kto v súbore dlhšie účinkoval a zaslúžil sa o reprezentáciu obce.

Program bude zostavený premietaním starých fotografií v štyroch blokoch po desaťročiach s komentárom. Po každom bloku vystúpi a zaspieva súčasný Stromiš. Občerstvenie bude podávané v poľovníckom salóne a formou švédskych stolov v sále KD, na ktoré potraviny napeče či navarí každý kto ich môže dať ako dar kolektívu. Iniciatíva sa medzi klásť nebude. Slávnosť 40. výročia súboru Stromiš bude zakončená ľudovou veselnicou.

Juraj Kováč

Agroenviroment a ekologická výroba na PD Vlachovo

Vstup do EÚ priniesol slovenskému poľnohospodárstvu nové systémy a spôsoby hospodárenia. Úvahy o budúcnosti nášho poľnohospodárstva otvorilo mnoho otázok a tém. Väčšinou agrárni experti hovoria o nevyhnutnosti reforiem „spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ“. Reformy sa postupne uvádzajú do života, ale poľnohospodári i napriek tomu ešte stále nepoznajú osud mnohých návrhov. No i napriek všetkému treba povedať, že náš vstup do EÚ slovenskému agrokomplexu po ekonomickí stránke výrazne pomohol, ale zároveň zvýšil jeho závislosť od dotácií.

Keďže naše družstvo hospodári v sťažených podmienkach a tržby z vlastnej produkcie sú nedostačujúce, muselo vedenie družstva zvažovať ako získať finančné zdroje pre realizáciu prijatých ekonomicky náročných projektov.

Plán rozvoja vidieka je v agrozorete jedným z najzaujímavejších dokumentov, nakoľko predstavuje kľúč ku možnosti získania finančných prostriedkov. Naše objekty po roku 2010 už nebudú vyhovovať normám EÚ, pričom výroba mlieka pri doterajšej technológii je ohrozená a tým aj jeden z hlavných zdrojov získavania tržieb z vlastnej výroby.

Jednou z možností, ako získať na realizáciu všetkých našich zámerov prostriedky, bolo prejsť s celým podnikom do ekologického hospodárenia, čo bola jedna z ciest k záchrane nášho družstva.

Ekológia je nová forma hospodárenia, keď sa prakticky vylúči chémia a rastlinná kultúra sa treba naučiť pestovať častejším mechanickým ošetrovaním. Je to výroba extenzívnej pred intenzívou, ale hlavný dôsledok je zachovávať pôdu v dobrom ošetrovanom stave - zachovávať ráz krajiny a pre zvieratá rekonštrukciami budovať komfort v maštaliach a životaschopné podmienky na pastvách pre dobytok a ovce.

Treba však povedať, že pri tomto spôsobe hospodárenia je nutné počítať so znížením produkcie hlavne rastlinnej výroby, ale je to vždy menšie zlo, ako prísť o takto dotovanú výrobu, nakoľko stojíme pred veľkou úlohou - zrekonštruovať skoro všetky objekty živočíšnej výroby na voľné ustajnenie zvierat pre zavedenie výroby tzv. ekologických chovov. Je to spôsob chovu zvierat, pri ktorom sú zachovávané základné podmienky života zvierat - to je dostatok priestoru, uspokojujúci potrebu pohybu, poskytovanie krmív získaných z ekologických pôdných podmienok

s dostatočným množstvom živín a biologicky účinných látok.

Na základe týchto skutočností sme museli na úseku rastlinnej výroby prispôbiť osevný plán tak, že bolo nutné niektoré plochy vylúčiť z osevného postupu. Pri sebye obilovín sme museli pristúpiť k zvýšenému výsevu až nad 300 kg/ha. Zároveň sme zvýšili počet mechanických ošetrovaní, a preto sme k tomuto účelu zakúpili špeciálne brány na vytrhávanie burín.

Čo sa týka živočíšnej výroby, táto je ešte oveľa náročnejšia na splnenie požiadaviek. Tefatá do troch mesiacov nesmú byť uviazané na refaziach a kŕmené musia byť surovým kravským mliekom. Postupne by sme mali prejsť na voľné ustajnenie so všetkými kategóriami zvierat. Zakazuje sa tiež odrohovanie dobytku.

Základom celého projektu je dokonalá evidencia, ktorá je omnoho rozsiahlejšia a náročnejšia ako v predchádzajúcich rokoch. Túto činnosť pravidelne kontroluje inšpekčná organizácia. Sú to kontroly veľmi náročné a precízne, ale po dvoch rokoch bežania projektu konštatujeme, že to zatiaľ zvládame, o čom svedčí aj nákup novej poľnohospodárskej techniky v hodnote šesť miliónov korún. Zároveň sme previedli rekonštrukciu tefatníka s automatizáciou kŕmenia v hodnote 3,8 miliónov Sk. V horizonte piatich rokov plánujeme ďalšie rekonštrukcie objektov a preto pripravujeme projekt v hodnote cca 40 miliónov Sk, a to: nákup ďalšej potrebnej poľnohospodárskej techniky, výstavba dojární, rekonštrukcie hnojísk a žump, rekonštrukcie objektov na voľné ustajnenie dobytku.

Po dvoch rokoch budeme musieť už začať vyrábať ekologické výrobky priamo na predaj. Predpokladáme, že na začiatku budeme certifikovať ovčí syr.

Na prvý pohľad sú to ťažko splniteľné podmienky. Konštatujeme však, že postupne budeme musieť pretransformovať nielen spôsoby hospodárenia, ale aj naše myslenie a prispôbovať ho novým trendom.

*Miloš Šmíro
predseda PD vo Vlachove*

Denný biblicko - anglický tábor

Niekoľko dní pred prázdninami nám manželka Olejárčiková, ktorí sú farármi v cirkevnom zbere Rožňava, ponúkli možnosť zúčastniť sa spolu s deťmi z nášho cirkevného zboru denného biblicko-anglického tábora. Veľmi radi sme súhlasili. A tak sa v dňoch od 6. do 10. augusta 2007. štyri dievčatá z Vlachova zúčastnili tohto denného tábora.

Deťi mali každý deň biblickú tému, ktorú charakterizovala určitá farba. Každý deň sa učili naspamäť zlatý verš a samozrejme, zdokonaľovali sa v angličtine. Takisto boli pre nich pripravené rôzne hry a v jeden deň boli na kúpalisku. Na záver celého tábora si vyhotovili knihu, ktorá obsahovala tieto strany: zlatú - obraz neba, čiernu - obraz hriechu, červenú - obraz záchrany skrze Pána Ježiša Krista, zelenú - obraz kresťanského života a bielu - obraz večného života v nebi.

Za cieľ tohto tábora sme si zvolili najmä to, aby deťi počas prázdnin v škole mali prázdniny vo viere. Viera totiž nepozná prázdniny a Pán Ježiš túži po tom, aby sme Mu dôverovali každý deň.

*Mgr. Martina Gdovinová
zborová farárka*

Studňa na výšnom konci „Za Krupkom“
Foto: J. Gallo

Miestny odbor Matice slovenskej vo Vlachove

NR SR sa dňa 13. februára 1997 uznesla na zákone č. 68/1997. Zákon ustanovuje, že Matica slovenská je verejnoprávna ustanovizeň, právnická osoba.

Vychádzajúc zo Stanov Matice /§ 14 SMS zo dňa 22. 3. 2003/ vyplýva, že medzi jej organizačnú jednotku patrí aj náš Odbor Matice slovenskej vo Vlachove. Tento odbor MS u nás v poslednom období neprejavoval vo svojej práci aktivitu, ktorá by bola postačujúca pre naplnenie poslania a programu Matice slovenskej, ako jednoty milovníkov národa a života slovenského tak, aby to uspokojovalo väčšinu našich občanov. Z toho dôvodu došlo v živote miestnej organizácie Matice slovenskej vo Vlachove k podstatnej zmene v tom, že dňa 26. júla 2007 bol na valnom zhromaždení zvolený nový výbor v zložení:

Predseda - **Juraj Bendík**, podpredseda - **JUDr. Ján Klobušník**, tajomníčka - **Gizela Marcišová**, pokladníčka - **Mária Gallová**, členka výboru - **Mária Majerčáková**, člen výboru - **Jaroslav Černaj**, dozorný výbor - **RNDr. Viera Hroncová**.

V týchto dňoch nový výbor písomne oslovil členskú základňu, aby vyplnili nové členské prihlášky, nakoľko dochádza k výmene starých preukazov. V pripise boli dané pokyny, ako sa prihláškou naložiť. Výbor však konštatuje, že doposiaľ tak urobila malá členská základňa. Domnieva sa však, že pripis oslovil len malú časť matičiarov z toho dôvodu, že pripis bol vypracovaný len v takom počte, v akom bola k dispozícii doterajšia evidencia členov. Preto aj touto cestou chceme osloviť doterajších členov /aj všetkých občanov/, aby spolupracovali s novým výborom na obnovení činnosti MO MS vo Vlachove tak, ako si to zasluhujú.

Je prirodzené, že základnou požiadavkou je splnenie členskej základne a komunikovanie s ňou. Snahou výboru MO MS vo Vlachove je po splnení evidencie čo najskôr zvolať valné zhromaždenie, ktoré by sa malo vyjadriť k novozvolenému výboru, prijať stanovú MO MS vo Vlachove a organizačný poriadok, schválí program na ďalšie obdobie a pod. Preto sa obraciam na Vás vážení občania, aby ste prejavili vôľu obnoviť si členstvo v MO MS, prípadne založiť si nové, aby ste svojim aktívnym prístupom do života obce a jeho obyvateľov naplnili idey národného programu a poslanie MO MS vo Vlachove.

Pre písomnú komunikáciu je na objekte Klubu dôchodcov, Ul. letná 55 umiestnená poštová schránka.

*JUDr. Ján Klobušník
podpredseda MO MS vo Vlachove*

Stála rubrika Z histórie Poľovníckeho združenia vo Vlachove

Pod Stromišom

„Človek sa môže harmonicky rozvíjať iba vtedy, ak si vo falošnej nadutosti a samofobnosti nezničí prirodzeného spojencu, ktorým je príroda, svet okolo nás, zvuky, farby, chute, vône a dotyky našej krásnej domoviny.“ Takto vyjadril svoj vzťah k prírode bard českej literatúry Karel Čapek. Vystáva aktuálne varovný hlas oproti nešvárnom, ktorých sa dopúšťame na prírode, a tak si podkopávame pôdu pod nohami.

Aj ďalej Karel Čapek pokračuje: „Sú rozličné znamenia na zemi i na oblohe, ktoré sprevádzajú príchod jari. Aj drozdy, len čo začnú spievať, pískat na flaute, môžete nato dať krk, že je marec a že sa príroda prebúdzá. Láska v najširšom slova zmysle je prvá. Aj láska k prírode. Rajska záhrada - to naša pôda, začína vegetovať. Aj keď sa dobre zahľadíme, nájdeme tu i tam ľudí, ktorí do tohto rajskeho podniku vložili vlastné srdce a nájdú prostriedky na to, aby svet okolo nás bol lepší, z vlastného vnútra, bez zásahu zvonka. Aj to svedčí o tom, že láska je prvá. Treba mať odvahu pusť sa do jarného podnikania. Ako tá sneženka, ktorá sa musela prehrýzť snehom a ľadom, hotový to malý ľadoboreček“.

Nuž a takúto otcovskú lásku k prírode, takúto odvahu pre ušľachtilé dielo našli poľovníci a priatelia prírody z Poľovníckeho združenia Jasenový vrch, pod 1192 m n. m. vysokým, majestátnym Stromišom, nad obcami Vlachovo a Gočovo. Aj oni, **Ján Kováč**, **Milan Kováč**, **Milan Slivenský** a **Vladimír Marciš** našli motíváciu. Pustili sa do zveľaďovania gemerskej prírody, vyčistiť a zrekonštruovať zrubové konštrukcie studničiek v revíri Poľovníckeho združenia. Inšpiroval ich k tomu pohľad pri odychu v prírode, keď videli zarastené, bahnom zanesené studničky, keď pozorovali, ako zo zhnilej konštrukcie zrubov vteká jedna z najcenejších tekutín na svete - pitná voda. Lamentácia nepomôže - konštatovali spoločne.

Od slov bolo blízko k činom. Studničky s hĺbkou 40-50 cm, jednometrovú šírku zrubov na Zadnej Gálovej, pod Jasenovým vrchom a pod Rovnou už stoja, skrášľujú prírodu. Ďalšie dve studničky opravila a vyčistila ešte v roku 2005. Turisti a milovníci prírody pramene môžu vidieť a občerstviť sa ich kryštálovou, chemicky a biologicky nezávadnou vodou. Nájdú ich na turistických trasách Sikavka - Rakovec - Babiná - Vlachovo, Nad Riničkou, pod Rovnou, na žltej značke Vlachovo - Stromiš, pri ceste zo Súľovej cez Magistrálu Slovenského národného povstania.

Aj menej emotívnemu človeku zmákné srdce pri pohľade na kontúry prekrásnej slovenskej prírody Gemera - pod Stromišom. Na tento majestátny obce Vlachovo každoročne organizuje novoročný turistický výstup, spojený s kultúrnymi podujatiami a neodmysliteľným čajom s bylinovou „máčanou“. Zo spíšskej strany zaujme ďalší skvost - Havrania dolina - neďaleko Mlyniek, rodisko jedného z Milanov, jedného z aktérov tohto ušľachtitého diania, vkladu do prameňov prírody. Tu aj Milan nabral, získal pozitívny vzťah k prírode.

V druhej polovici októbra 2005 prišla do Vlachova, do rázovitej obce pod Stromišom milá správa. Obec v celoslovenskej súťaži získala vysoké významenie - titul „Dedina roka“. Toto ocenenie odovzdá občanom obce a ich obecnému zastupiteľstvu 6. 12. 2005 minister životného prostredia SR.

Podľa informácií starostu obce Mgr. Juraja Kováča na tomto významnom podujatí aj členovia poľovníckeho združenia. Okrem zveľaďovania extravilánu obce, podieľali sa aj na globálnom skrášlení dediny. Tento sfachetný prístup občanov k rozvoju svojej domoviny je nasledovania hodný v symbióze s príslivom „Usilovnosť všetko premôže“.

*Zverejnené so súhlasom Ing. Jána Galla,
autora knihy Poľovnícke fragmenty
z Gemera*

Pracovníci VPS pri výstavbe nového chodníka na cintoríne.

Foto: J. Kováč

Úlohy poslancov OcZ vo Vlachove na volebné obdobie 2007 - 2010

Poslanci OcZ prijali pre toto volebné obdobie nasledovné konkrétne úlohy:

Dušan Elexa

1. Starostlivosť o životné prostredie s osobitným zreteľom na zisťovanie, likvidáciu a zabránenie tvorby tzv. čiernych skládok komunálneho a stavebného odpadu v katastrí obce Vlachovo
2. Organizovanie činnosti a dohľad nad hospodárením FO TJ Vlachovo
3. Vypracovanie a splnenie plánu práce finančnej komisie

Dušan Gál

1. Organizácia prác pri údržbe objektov, zariadenia a priestranstva obecného cintorína
2. Spolupráca pri rekonštrukčných prácach a prevádzke obecného vodovodu, dozor nad obecným vodovodom, vodnými tokmi a rekonštrukciou verejných studní v obci

RNDr. Viera Hroncová

1. Dohľad nad činnosťou ZŠ s MŠ v úrovni obce ako zriaďovateľa školy, činnosť v Rade ZŠ s MŠ vo Vlachove
2. Spolupráca pri vyhotovovaní rozvojových projektov a žiadostí
3. Spolupráca pri organizovaní partnerských vzťahov obce v rámci prihraničnej spolupráce

Ing. Viliam Klobošník

1. Spolupráca pri príprave a rekonštrukcii budovy ZŠ s presunom MŠ do ZŠ
2. Spolupráca pri vysporiadaní pozemkov vo vlastníctve a v užívaní obce
3. Vypracovanie a splnenie plánu činnosti komisie výstavby

Dušan Petrenko

1. Spolupráca pri organizácii práce DHZ a dohľad nad hospodárením organizácie
2. Vypracovanie plánu práce komisie verejného poriadku a jeho splnenie
3. Evidencia psov, dane, voľný pohyb psov

Ing. Ľuboš Gál

1. Organizovanie kultúrnych podujatí, dohľad na kultúrnou činnosťou v obci a hospodárením s finančnými prostriedkami obce na úseku kultúry
2. Spolupráca pri organizovaní osláv štátnych sviatkov, spoločenských akcií a športových podujatí v obci
3. Vypracovanie Plánu kultúrno-spoločenských podujatí na každý rok volebného obdobia

4. Vypracovanie plánu práce komisie kultúry, vzdelávania, mládeže, športu a sociálnych vecí a jeho splnenie

Ing. Andrea Hajdúková

1. Sledovanie výziev na podávanie projektov a spolupráca pri tvorbe rozvojových projektov a žiadostí
2. Práca v Rade ZŠ s MŠ vo Vlachove a dohľad nad hospodárením s finančnými prostriedkami obce v ZŠ s MŠ

Prevzaté zo zápisnice OcZ

Prečo práve rubrika: Právne a samosprávne okienko?

V mnohých z nás doznieva radosť, hrdosť a príjemný pocit zo získaného titulu Dedina roka 2005, ktorý zaznamenal najvýraznejší úspech v dejinách našej samosprávy. Bolo to spečatenie úsilia mnohých ľudí, ktorí sa priamo pričínili, či už v dávnej minulosti, ale najmä v prítomnosti o rozvoj našej obce. Tento titul na určité obdobie zakryl a zneagoval všetky negatíva, ktoré sprevádzajú našu obec a charakterizujú život v nej. Úspech zo získaného ocenenia doznieva a nám sa vynárajú všetky možné problémy a starosti s ktorými sa obec musí popasovať a primerane ich riešiť.

Aj život v našej obci je poznačený negatívami tejto moderej, uponáhanej a na ľudské vzťahy nepriateľskej dobe. Prekrútené životné hodnoty, nekonečná závisť, povrchné vzťahy, netolerancia a necitlivý prístup k druhým a presadenie sa za každú cenu aj na úkor iných sú typické črty, ktoré badať aj v správaní ľudí, žijúcich u nás.

Samospráva reflektuje na dianie v obci a citlivo vníma všetko pozitívne aj negatívne, čo sa v nej deje. K všetkému však musí zaujať svoj priamy postoj a ukázať smer, akým by sa diane v našej obci malo uberať. Riešenia nie sú jednoduché a pri spleťosti názorov a tendencií nemusi vždy dôjsť k okamžitej zhode a k prijatiu toho najsprávnejšieho riešenia.

Obec nemôže vo svojich rozhodnutiach vyhovieť každému a musí niekedy prijať aj nepopulárne rozhodnutia a riešiť akútne problémy do ktorých sa iným nechce. Samospráva však musí na ne reagovať a hľadať to najoptimálnejšie riešenie.

Najhoršia a nepopulárna práca pre každého predstaviteľa obce je riešiť narušené

PRÁVNE OKIENKO

Presadzovanie verejného poriadku

Vážení občania Vlachova a čitatelia Vlachovských novín.

V tejto novej rubrike si objasníme niektoré základné princípy z nášho právneho systému so zameraním na oblasť trestného a správneho práva. Priblížime si prácu polície, ako aj činnosť komisie pre ochranu verejného poriadku pri obecnom úrade.

K základným pilierom nášho právneho systému patrí predovšetkým Ústava SR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších zmien a doplnkov. Chceme poukázať na niektoré základné ustanovenia prvej hlavy, ktoré aj keď sú obsiahnuté iba v niekoľkých vetách, majú pre občana veľký význam, „Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobe, ktorý ustanoví zákon“. Toto základné ustanovenie obmedzuje štátne orgány v konaní voči občanovi nad rámec práv-

nych predpisov a môžeme ho považovať za rovinnú štátnu.

Naopak, „Každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá“. Uvedené základné ustanovenie považujeme za rovinnú občiansku. Z toho vyplýva, že občan môže konať všetko, čo nie je zakázané zákonom, resp. iným právnym predpisom.

V policajnej praxi sa stretávame s prípadmi, kedy občana na to, že koná protizákonne upozorní policajt. V mnohých prípadoch je to už pre občana neskoro a je postihnutý za svoje konanie. O niektorých takýchto konaniach občanov si napíšeme v ďalších číslach Vlachovských novín. Možno pre niektorých z Vás to budú nové a podnetné informácie.

Mgr. Ivan Bronďoš
riaditeľ odboru poriadkovej polície PZ SR v Rožňave

SAMOSPRÁVNE OKIENKO

Územná samospráva

Územnej samospráve na úrovni miest a obcí, ako aj na úrovni vyšších územných celkov sa venuje štvrtá hlava Ústavy SR. Podľa nej je základom územnej samosprávy obec. Obec a vyšší územný celok sú samostatné územné samosprávne a správne celky SR, zdru-

žujúce osoby, ktoré majú na ich území trvalý pobyt.

Podľa Ústavy SR je obec právnická osoba, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a so svojimi finančnými prostriedkami. Svoje potreby kryje predovšetkým z vlastných príjmov, ako aj zo štátnych dotácií. Ústava SR garantuje obciam aj právo združovať sa s inými obcami.

Ústava SR uvádza, že územná samospráva sa uskutočňuje na zhromaždeniach obyvateľov alebo miestnym referendom a orgánmi obce. Uvádza tiež, že povinnosti a obmedzenia pri výkone územnej samosprávy možno obci ukladať len zákonom alebo na základe medzinárodnej zmluvy.

Obciam sa priznáva právo vydávať vo veciach územnej samosprávy a na zabezpečenie zákonných úloh všeobecne záväzné nariadenia. Všeobecne záväzné nariadenia môže obec vydávať aj pri výkone štátnej správy v rámci svojej územnej pôsobnosti a na základe splnomocnenia v zákone a v jeho medziach.

Orgánmi obce sú obecné zastupiteľstvo a starosta obce. Oba orgány obce volia na štvorročné obdobie obyvatelia obce, ktorí majú na jej území trvalý pobyt. Voľby sa uskutočňujú na základe všeobecného, rovného a priameho volebného práva tajným hlasovaním. Starosta obce je výkonným orgánom obce. Vykonáva správu obce a zastupuje obec navonok.

Ústava SR hovorí, že na obec možno zákonom preniesť výkon určených úloh miestnej štátnej správy. Náklady takto preneseného výkonu štátnej správy uhrádza štát. Výkon štátnej správy prenesený na obec zákonom riadi a kontroluje vláda.

Spomedzi práv občanov treba zdôrazniť predovšetkým ich právo zúčastňovať sa na správe verejných vecí priamo alebo slobodnou voľbou svojich zástupcov, právo na informácie o činnosti orgánov verejnej moci, právo obrátiť sa na orgány územnej samosprávy so žiadosťami, návrhmi a sťažnosťami.

Mgr. Marian Kušnier
redaktor Vlachovských novín

Mgr. Marian Kušnier

Futbalisti striedajú dobré výkony so slabými

Do futbalového ročníka okresného futbalového majstrovstva okresu Rožňava 2007/2008 sa z našej obce prihlásilo mužstvo dospelých, dorastu a starších žiakov. Po zvážení vo výbore FO TJ pred začiatkom súťaže sme skonštatovali, že v mužstve st. žiakov nebudeme mať dostatočný počet hráčov, pretože traja hráči z dorastu išli na hosťovanie do Rožňavy, traja z Nižnej Slanej ukončili hosťovanie u nás a niekoľko v doraste skončili pre vyšší vek. Bolo potrebné zaradiť viacerých st. žiakov do mužstva dorastu, takže mužstvo st. žiakov sme na žiadosť ich trénera zo súťaže stiahli. Do súťaží OFM bude zaradené v auguste 2008.

Mužstvo dospelých nastúpilo do nového ročníka OFM so skonsolidovaným kádrom, ktorý mal ambície na popredné umiestnenie v súťaže. Tieto ambície sa pod vedením nového trénera Mgr. Jána Geceľovského začali aj naplňovať, keď v 1. kole zvíťazilo naše mužstvo v Pači 0:2 (góly: Lipták, T. Hronec) a doma s Jablonovom 3:1 (Lipták, Hajdúk, T. Hronec). V tomto zápase musel nastúpiť do brány M. Mlynár pretože brankár Organ bol vylúčený za faul na prenikajúceho hráča Jablonova.

Nešťastný zápas odohralo naše mužstvo v Betliari, keď po vyrovnannej hre v prvom polčase, v druhom sa doslova zložilo a utrpelo debakel 5:0. Nedarilo sa mu ani doma s Vyšnou Slanou, keď dokázalo len remizovať 2:2 (góly: M. Hajdúk, T. Hronec). Zvíťaziť sa nám nepodarilo ani v bojovnom zápase vonku s Brzotinom, ktorý so šťastím vyhrali domáci 1:0. Veľmi dobre tu zachytil zasputujúci brankár L. Hlaváč.

Obrat k lepšiemu nastal v domácom zápase s Rudnou, ktorý sme po góloch Gundu, Liptáka a Z. Geceľovského vyhrali 3:0. S víťaznými ambíciami sme šli aj do poslednej Kružnej, no situácia tam nebola jednoduchá. Po rýchlych útokoch domácich sme pre koncom zápasu prehrávali už 4:2; no nevidanou bojovnosťou a túžbou po víťazstve sme vyhrali 4:5 (góly: T. Hronec 2, Lipták 2, M. Ondrejčík). Šťastie stálo pri nás aj v Krh. Dlhej Lúke, kde sme napriek nepriazni rozhodcov opäť vyhrali o gól v pomere 3:4. Gólovo sa tu vyznamenal M. Mlynár, ktorý strelil tri góly, štvrtý pridal T. Hronec. V zápase sme dali aj dva góly navyše, ktoré však rozhodca neuznal.

Nasledujúce dva zápasy boli pre nás opäť neúspešné. Narazili sme totiž na mužstvá aspirujúce na postup do vyššej súťaže a s obidvoma sme prehrali. Lipovník zvíťazil u nás výsledkom 0:3 a v Gemerskej Polome sme inkasovali 4:0 (dva góly padli z 11 m).

V týchto zápasoch sme hrali už v oslabenej zostave, pretože dve z opôr mužstva dočasne z kádra odstúpili - kapitán M. Hajdúk pre problémy s chrbticou, R. Jakab a Marek Geceľovský sú dlhodobo v zahraničí. M. Mlynár je pracovne zaneprázdnený, na zápasy nechodí ani nádejný hráč A. Leskovjanský. Verme, že sa to do jari napravi.

Veľmi dobrý výsledok sme dosiahli v 11. kole doma s oslabeným mužstvom Dediniek, nad ktorým sme vyhrali vysoko

6:2. Gólovo sa tu zaskvel T. Hronec, ktorý strelil 5 gólov, šiesty pridal P. Hricko.

Do konca jesennej časti súťaže nás čaká ešte zápas v Dobšinej a doma s Plešivcom. V prípade dobrého počasia sa má hrať aj jarné predkolo, v ktorom by sme doma privítali Paču.

Pri hodnotení doterajších výsledkov jesenného kola je treba konštatovať, že toto naše mužstvo má na viac, je zdatné a skúsené. Je to však živý organizmus, ktorý má často rôzne osobné či zdravotné problémy. Buďme hráčom vďační za ich športové výkony, za ich bojovnosť a obetavosť, pretože nikdy nejdú na zápas so strachom zo súpera. Na zápasoch ich povzbudzujeme uznaním a pekným slovom. Veď z iných štadiónov sa môžeme poučiť, že fanúšikovia sa často stávajú dvanástym hráčom v zápase. U nás to častokrát nie je tak, hoci situácia sa postupne začína zlepšovať.

Mužstvo dorastu, ktoré je doplnené žiakmi, tiež strieda dobré výsledky s horšími. Zatiaľ je v tabuľke na 6. mieste, keď niekoľko zápasov prehralo kontumálne pre staré registračné preukazy. Situácia sa už vyriešila, takže očakávame od chlapcov stabilnejšie výsledky.

Zostavy mužstiev:

A mužstvo: Organ, T. Molda, Zd. Geceľovský, Gunda, Hricko, Rupp, Lipták ml., Mar. Leško, Lipták, Mlynár, Hronec, M. Ondrejčík, Sklenár, Šimon. T.č. nehrajú M. Hajdúk, R. Jakab, M. Geceľovský, A. Leskovjanský, L. Hlaváč ml., M. Marciš.
Tréner: Mgr. Ján Geceľovský

Dorast: M. Pitoňák, I. Ďurán, F. Šivec, M. Šivec, P. Ďuraj, O. Leskovjanský, L. Gál, E. Hajdúk, O. Hatvanik, D. Klein, M. Leško, I. Bujna, L. Kováč, J. Hajdúk
Tréner: Lubomír Hajdúk

Mgr. Juraj Kováč

Vlachovskí turisti v Taliansku

V dňoch 3. - 8. augusta 2007 sa skupina piatich turistov z Vlachova zúčastnila ďalšieho nevšedného turistického podujatia v zahraničí, organizovaného Klubom Slovenských turistov Elán Rožňava.

Zanietení vyznávatelia turizmu: Vladimír Marciš, Štefan Klement, Ján Gallo, Mária Gallová a Karol Samseli absolvovali turistický pobyt v Taliansku, a to v pohorí Alpy, časť Dolomity-Brenta.

V rámci pomerne náročných turistických prechodov absolvovali oku lahodiace túry vo vysokohorskom teréne v okolí známeho turistického strediska Madonna di Campiglio a v Národnom parku Stelvio. Domov prišli obohatení o množstvo neopakovateľných zážitkov a spomienok na chvíle, ktoré zostávajú v myslí človeka po celý život.

Ján Gallo

Pri chate na Muzikantskom chodníku sa turisti zastavili a občerstvili. Foto: archív VN

Druhý ročník turistického pochodu muzikantským chodníkom

Dňa 6. októbra 2007 Obecný úrad vo Vlachove zorganizoval druhý ročník turistického pochodu Muzikantským chodníkom, ktorého sa zúčastnilo 52 turistov.

Účastníkov tohto podujatia z Košíc, Rožňavy a Vlachova privítal pred obecným úradom starosta obce Mgr. Juraj Kováč. Po privítaní sa turisti presunuli autobusom na Dobšinský kopec, kde nastúpili na pochod po červenej turistike značke cez trasu:

Dobšinský kopec - sedlo Dobšinský vrch - Lúky na „Uberpaku“ - poľovnícka chata nad Rakovcom - Muzikantský chodník - Janovská - Vlachovo. Dĺžka trasy bola 12 km.

Spočiatku bola na trase hmla, ale po príchode na Muzikantský chodník začalo svietiť slnko a až do konca túry spríjemňovalo pobyt v prírode. Turisti si počas túry nazberali huby, obdivovali krásu jesennej prírody a počas zastávok si aj zaspievali. Turistom z Rožňavy a Košíc sa najviac páčila pieseň „Na vysokom veršku“ v podaní turistov z Vlachova.

Organizátori turistického podujatia už teraz pozývajú milovníkov turistiky a prírody na ďalší ročník turistického pochodu Muzikantským chodníkom a očakávajú, že sa tohto pochodu zúčastní čo najviac občanov Vlachova.

Ján Gallo

Vlachovskí turisti v Taliansku

Foto: archív KST Elán

Nádejný futbalista Riško...

Foto: M. Kušnier

VLACHOVSKÉ NOVINY STROMIŠ

ŠTVŔTROČNÍK OBČANOV VLACHOVA

Vydavateľ: Obecný úrad Vlachovo
Zodp. redaktor: Mgr. Marian Kušnier
Technický redaktor: Bc. Juraj Kováč

Redakčná rada:
Mgr. J. Kováč, RNDr. Viera Hroncová,
D. Elexa, J. Gallo, S. Labuzik,
Bc. Z. Kováčová, Mgr. M. Hlaváčová

Počet výtlačkov: 400
Informácie na tel./fax: 058/ 788 32 70
Reg. č. WR-18/1999